

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoPr/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8711200634
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8711200634.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu: J. V. A., N.. X.X.XXXX, A. W., W. XXXX/XX, právne zastúpenému 1. Mgr. Stanislavom Feketem, advokátom, so sídlom Námestie sv. Egídia 29/69, 058 01 Poprad, IČO: 37789414, 2. Mgr. Adriánom Bobkom, advokátom, so sídlom Námestie sv. Egídia 78, 058 01 Poprad, IČO: 37747371, proti žalovanému: Okresné stavebné bytové družstvo Poprad, so sídlom Moyzesova 3368, 058 01 Poprad, IČO: 36 168 815, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners s.r.o., Mnoheľova 830/15, 058 01 Poprad, IČO: 47 251 654, o náhradu mzdy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 17C/11/2011-461 zo dňa 13.3.2018, takto jednohlasne

rozhodol:

M e n í rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu v celom rozsahu z a m i e t a.

Žalovaný m á proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 22.642,74 eur s úrokom z omeškania vo výške

- 6 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.02.2006 do zaplataenia,
- 7 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.03.2006 do zaplataenia,
- 7 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.04.2006 do zaplataenia,
- 7 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.05.2006 do zaplataenia,
- 8 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.06.2006 do zaplataenia,
- 8 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.07.2006 do zaplataenia,
- 9 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.08.2006 do zaplataenia,
- 9 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.09.2006 do zaplataenia,
- 9,5 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.10.2006 do zaplataenia,
- 9,5 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.11.2006 do zaplataenia,
- 9,5 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.12.2006 do zaplataenia,
- 9,5 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.01.2007 do zaplataenia,
- 9,5 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.02.2007 do zaplataenia,
- 9,5 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.03.2007 do zaplataenia,
- 9 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.04.2007 do zaplataenia,
- 8,5 % p. a. zo sumy 2.005,50 eur od 09.05.2007 do zaplataenia,

všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie žalobou doručenu súdu dňa 28.9.2005 žalobca žiadal, aby súd prvej inštancie určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 31.8.2005 je neplatné a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že žalobca je zamestnancom žalovaného od 1.5.2004, bol menovaný do funkcie riaditeľa správy OSBD W. dňa 1.5.2004. Na základe menovania bol so žalobcom uzatvorený pracovný pomer pracovnou zmluvou 1.5.2004. Dňa 6.9.2005 bolo žalobcovi doručené okamžité skončenie pracovného pomeru. V písomnosti bolo oznámené žalobcovi v mene OSBD W., že s ním žalovaný okamžite končí pracovný pomer v zmysle § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce a to z dôvodu, že sa žalobca dopustil závažného porušenia pracovnej disciplíny. Ďalej sa v okamžitom skončení pracovného pomeru uvádza, že porušenie pracovnej disciplíny spočívalo v bezdôvodnom obohatení konkrétne vo vyplatení zálohy na mzdu za mesiac máj a jún 2005 v celkovej sume 3.107.500,- Sk. Žalobca namietal, že nie je zrejmé, kto podpísal okamžité skončenie pracovného pomeru. Poprel, že by sa dňa 30.8.2005 dopustil závažného porušenia pracovnej disciplíny, keď v tento deň bol na rodinnej dovolenke mimo územia Slovenskej republiky. Poprel, žeby si vyplatil zálohy na mzdu za mesiace máj a jún 2005 vo výške 3.107.500,- Sk. Namietal, že ukončeniu pracovného pomeru s ním podľa stanov OSBD W. a podľa Zákonníka práce malo predchádzať odvolanie z funkcie.

3. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 17C/205/2005 z 16.6.2010 súd určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalobcu vykonané listom žalovaného z 31.8.2005 je neplatné; návrh na určenie, že pracovný pomer žalobcu u žalovaného trvá zamietol; konanie o náhradu mzdy za obdobie od 6.9.2005 do 16.12.2005 zastavil; nárok na náhradu mzdy žalobcu za obdobie od 16.12.2005 do 30.4.2007 vylúčil na samostatné konanie; o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania; žalobcu zaviazal zaplatiť súdny poplatok vo výške 99,50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Okresného súdu Poprad pripojenou poštovou poukážkou. Rozsudok v časti 1. - 4. výroku a 6. výroku nadobudol právoplatnosť 14.7.2010.

4. Podaním z 27.10.2011 žalobca žiadal, aby súd pripustil zmenu petitu žaloby tak, že by zaviazal žalovaného na zaplatenie žalobcovi náhrady mzdy za január 2006 vo výške 2.005,50 eur so 6 %-ným p.a. úrokom z omeškania od 9.2.2006 do zaplatenia, za február 2006 vo výške 2.005,50 eur so 7 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.3.2006 do zaplatenia, za marec 2006 vo výške 2.005,50 eur so 7 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.4.2006 do zaplatenia, za apríl 2006 vo výške 2.005,50 eur so 7 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.5.2006 do zaplatenia, za máj 2006 vo výške 2.005,50 eur so 8 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.6.2006 do zaplatenia, za jún 2006 vo výške 2.005,50 eur s 8 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.7.2006 do zaplatenia, za júl 2006 vo výške 2.005,50 eur s 9 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.8.2006 do zaplatenia, za august 2006 vo výške 2.005,50 eur s 9 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.9.2006 do zaplatenia, za september 2006 vo výške 2.005,50 eur s 9,5 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.10.2006 do zaplatenia, za október 2006 vo výške 2.005,50 eur s 9,5 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.11.2006 do zaplatenia, za november 2006 vo výške 2.005,50 eur s 9,5 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.12.2006 do zaplatenia, za december 2006 vo výške 2.005,50 eur s 9,5 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.1.2007 do zaplatenia, za január 2007 vo výške 2.005,50 eur s 9,5 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.2.2007 do zaplatenia, za február 2007 vo výške 2.005,50 eur s 9,5 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.3.2007 do zaplatenia, za marec 2007 vo výške 2.005,50 eur s 9 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.4.2007 do zaplatenia, za apríl 2007 vo výške 2.005,50 eur s 8,5 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 9.5.2007 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Uznesením z 24.1.2002 súd pripustil zmenu petitu žaloby v zmysle návrhu žalobcu.

5. Na pojednávaní 24.1.2012 žalobca zobral späť žalobu v časti uplatneného nároku na náhradu mzdy za obdobie od 16.12.2005 do 31.12.2005. V zmysle § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd konanie o zaplatenie mzdy za obdobie od 16.12.2005 do 31.12.2005 zastavil.

6. Právny zástupca žalobcu Mgr. Adrián Bobko na pojednávaní na podanej žalobe trval. Žiadal, aby súd návrhu v zmysle zmeneného petitu vyhovel. K vznesenému návrhu právneho zástupcu žalovaného k započítaniu náhrady mzdy zaplatenou zmluvnou pokutou poukazoval na ustanovenie § 17 ods. 3 Zákonníka práce a v tejto súvislosti na ustanovenie uzatvorenej pracovnej zmluvy, podľa ktorého neplatnosť právneho úkonu, v časti ktorý sa týka dohodnutej zmluvnej pokuty, nemôže uznať, pretože

túto neplatnosť nespôsobil sám. Poukazoval na uznesenie predstavenstva OSBD W., z ktorého vyplýva vyplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta bola vyplatená žalobcovi vo výške 1.371.160,- Sk dňa 22.8.2005, avšak bola vyplatená z titulu, že viac ako jeden rok nebola žalobcovi vyplácaná mzda. Išlo o závažné porušenie povinnosti zamestnávateľa. Z tohto titulu vyplatenie zmluvnej pokuty sa nezdá byť takým nemorálnym právnym aktom v rozpore s dobrými mravmi. K započítaniu nároku žalobcu u žalovaného uvádzal, že v pracovnoprávných vzťahoch nie je možné aplikovať ustanovenie Občianskeho zákonníka týkajúceho sa zániku nároku započítaním. V prípade, že by súd mal za to, že započítanie je možné, trval na vznesenej námietke premlčania, pretože žalovaný sa o vyplatenú zmluvnej pokuty dozvedel 28.8.2005.

7. Právny zástupca žalobcu V. B. H. na pojednávaní na podanej žalobe trval. Tvrdil, že žalobcovi za obdobie od 1.1.2006 do 30.4.2007 nebola vyplácaná mzda zo strany žalovaného ako zamestnávateľa. Žalovaný v priebehu konania vzniesol kompenzačnú námietku započítania zmluvnej pokuty vyplatenej vo výške 1.371.168,- Sk žalobcovi. Poukazoval na skutočnosť, že neplatnosť tejto časti právneho úkonu žalobca nespôsobil sám, a preto neplatnosť tejto časti právneho úkonu nemôže byť žalobcovi na ujmu. Zákonník práce neobsahuje započítanie ako spôsob zániku záväzku a na zánik záväzkov z pracovnoprávných vzťahov nie je možné subsidiárne použiť ustanovenie § 580 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže nejde o ustanovenie všeobecné, tak ako to predpokladá ustanovenie § 1 ods. 4 Zákonníka práce. Ak by súd dospel k právnemu názoru, že na strane žalobcu je záväzok voči žalovanému titulom náhrady mzdy a na strane žalovaného voči žalobcovi titulom vyplatenej zmluvnej pokuty, neexistuje právna možnosť uspokojenia tohto záväzku žalovaným formou započítania.

8. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní navrhol žalobu zamietnuť. Uvádzal, že žalobca potvrdil, že dňa 22.8.2005 zo strany žalovaného mu bola vyplatená zmluvná pokuta vo výške 1.371.160,- Sk v zmysle čl. I bod 6 uzatvorenej pracovnej zmluvy medzi účastníkmi konania. V rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 17C/205/2005 z 16.6.2010 bolo konštatované, že predmetné ustanovenie pracovnej zmluvy je absolútne neplatný právny úkon. Na základe dohody účastníkov konania z 30.4.2005 bola vyplatená žalobcovi zmluvná pokuta vo výške 1.371.160,- Sk - 45.514,17 eur. Do výšky uplatneného nároku 32.088,- eur ako procesnú obranu započítal žalovaný vyplatenú zmluvnú pokutu. Nesúhlasil so vznesenou námietkou premlčania uplatneného nároku. Právny zástupca žalovaného súhlasil s čiastočným späťvzatím žaloby v časti uplatneného nároku na náhrady mzdy za obdobie od 16.12.2005 do 31.12.2005. V prípade, že by sa súd nestotožnil s názorom týkajúcim sa započítania predmetných pohľadávok účastníkov konania, poukázal na skutočnosť, že žalobca ako zálohy na mzdy od žalovaného vyplatil sumu 3.107.500,- Sk - 103.150,10 eur. Suma, ktorá zostala žalobcovi v rámci vyplatených záloh na mzdy prekračuje nárok žalobcu na náhradu mzdy podstatným spôsobom.

9. Rozsudkom súdu 1. stupňa z 11.5.2012 súd konanie o náhradu mzdy za obdobie od 6.12.2005 do 31.12.2005 zastavil; žalobu zamietol; žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy právneho zastúpenia vo výške 3.092,60 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku

10. Na pojednávaniach konaných po zrušení rozsudku súdu 1. stupňa právny zástupca žalobcu uvádzal, že netrvá na vyjadrení, že žalobca si v deň 22.8.2005 nechal sumu 1.371.160,- Sk. Tvrdil, že žalobca sumu 1.371.160,- Sk v deň 22.8.2005 z pokladne OSBD W. vybral a potom vložil späť do pokladne uvedomujúc si, že pred nástupom na dovolenku nie je vhodné mať u seba takúto hotovosť. Povedal, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal existenciu pohľadávky voči žalobcovi v rozsahu 1.371.160,- Sk. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že suma 1.371.160,- Sk reálne vyplatená žalobcovi nebola. Navyše v zmysle Zákonníka práce nie je prípustné započítanie. Uviedol, že žalobca nárok na náhradu mzdy uplatnil včas podaním z 2.11.2005

11. Žalobca na pojednávaniach uviedol, že sumu 1.371.160,- Sk z pokladne OSBD W. neprijal, nebola mu vyplatená. Poukázal na zmätocný a neštandardný stav v OSBD W. v roku 2005. Ak vyberal v tomto čase peniaze z pokladne OSBD W., tieto preukázateľne použil na účel platieb OSBD. K daňovému priznaniu za r. 2005 povedal, že ho podal z opatrnosti radšej na vyššiu sumu, ako bol jeho skutočný príjem.

12. Právny zástupca žalovaného tvrdil, že v deň 22.8.2005 žalobca sumu 1.371.160,- Sk najskôr vrátil do pokladne OSBD, následne v tejto deň si sumu 1.371.160,- Sk vyplatil. Poukazoval na rozporné tvrdenie žalobcu, právneho zástupcu žalobcu v priebehu konania k vyplateniu sumy 1.371.160,- Sk, ktorí

najskôr potvrdili vyplatenie sumy žalobcovi, neskôr vyplatenie popierali. Z daňového priznania žalobcu za r. 2005 jednoznačne vyplýva vyplatenie sumy 1.371.160,- Sk žalobcovi. Právny zástupca žalovaného namietal, že žalobca si oneskorene uplatnil nárok na náhradu mzdy a to až podaním z 2.11.2005. Týmto podaním mohol žalobca účinne uplatniť len nárok na náhradu mzdy splatnej, nie do budúca. Právny zástupca žalovaného vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku za náhradu mzdy od 6.9.2005 do 9.12.2006. Opätovne poukázal na zánik uplatneného nároku žalobcu započítaním.

13. Štatutárny zástupca žalovaného upriamil pozornosť k rozporným tvrdeniam žalobcu o vyplatení a vrátení sumy 1.371.160,- Sk.

14. Súd 1. stupňa dňa 16.4.2014 rozsudkom žalobu zamietol; žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 6.227,48 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Proti rozsudku žalobca podal odvolanie. Odvolací súd uznesením z 10.12.2015 zrušil rozsudok súdu. 1. stupňa a vec vrátil na ďalšie konanie.

15. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom z 23.3.2016, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 9.445,26 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 3.408,50 eur k rukám právneho zástupcu žalovaného. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca. Odvolací súd uznesením z 10.10.2017 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie

16. Po rozhodnutí odvolacieho súdu predmetom konania bol nárok na náhradu mzdy vo výške 22.642,74 eur s prisl. za obdobie od 1.1.2006 do 8.12.2006

17. Z pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 1.5.2004 súd zistil, že žalobca vykonával počnúc dňom 1.5.2004 funkciu riaditeľa správy družstva. Pracovný pomer bol uzatvorený na dobu určitú do 30.4.2007. V čl. I bod 6 pracovnej zmluvy bol dohodnutý výplatný termín 8. deň v mesiaci.

18. Podľa čl. I bod 6 tretia veta pracovnej zmluvy, v prípade, že zamestnávateľ z akýchkoľvek dôvodov nepoukáže zmluvne dohodnutú mzdu do peňažného ústavu na účet na tento účel zriadený je povinný zamestnancovi uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 3 % zo základnej mzdy za každý deň omeškania.

19. Z dohody uzatvorenej medzi účastníkmi konania 30.4.2005 súd prvej inštancie zistil, že jej predmetom je vysporiadanie dlžnej čiastky dlžníka voči veriteľovi v celkovej výške 533.770,- Sk a zmluvnej pokuty vo výške 2.539.185,- Sk, ktorá veriteľovi vznikla nezaplatením základnej mesačnej mzdy: od 19.4.2004 do 30.4.2004 á 25.900,- Sk, od 1.5.2004 do 31.5.2004 á 29.200,- Sk, od 1.6.2004 do 30.4.2005 á 44.800,- Sk a zmluvnej pokuty vo výške 3 % zo základnej mzdy za každý deň omeškania, vzájomne dohodnutej účastníkmi pracovnoprávneho vzťahu, v zmysle čl. I bod 6 uzavretej pracovnej zmluvy zo dňa 19.4.2004 a zo dňa 1.5.2004. Nezaplatenie základnej mesačnej mzdy za obdobie od apríla 2004 do januára 2005 vo výške 413.500,- Sk je predmetom súdneho konania vedeného na Okresnom súde v Poprade sp. zn. 18C/93/2004. Účastníci tejto dohody, v súlade s § 516 Občianskeho zákonníka, zmenili obsah akcesorického záväzku čl. I bodu 6 pracovnej zmluvy tak, že výška dojednanej zmluvnej pokuty sa zmenila na 2 % zo základnej mzdy za každý deň omeškania

20. Zo zápisnice č. 2 zo zasadnutia predstavenstva Okresného stavebného bytového družstva Poprad konaného 29.4.2005 súd zistil, že uznesením č. XX/X/XXXX predstavenstvo Okresného stavebného bytového družstva Poprad schválilo vysporiadanie súdnych sporov vedených na Okresnom súde v Poprade vo veci nevyplatenie mzdy formou mimosúdneho vyrovnania žalobcovi i V.. Q. V. s tým, že súčasťou mimosúdnej dohody je aj vysporiadanie nároku na vyplatenie zmluvnej pokuty.

21. V konaní žalobca súdu predložil prehľad vyplatených a vrátených záloh vrátane vyplatených a príjmových pokladničných dokladov, z ktorých vyplýva vyplatenie a vrátenie predmetných záloh, z ktorého súdu zistil, že žalobcovi 2.5.2005 bola vyplatená zo strany žalovaného záloha vo výške 3.000,- Sk, dňa 3.5.2005 záloha vo výške 3.000,- Sk žalovanému vrátil, dňa 9.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha 545.000,- Sk, dňa 9.5.2005 vyplatenú zálohu vo výške 545.000,- Sk vrátil. Dňa 3.5.2005 bola žalobcovi vyplatená záloha vo výške 120.000,- Sk, dňa 5.5.2005 bola vyplatená záloha 185.000,- Sk, dňa 9.5.2005 vrátil zálohu vo výške 305.000,- Sk, dňa 3.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo

výške 245.000,- Sk, dňa 27.5.2005 vrátil zálohu vo výške 240.000,- Sk, dňa 26.5.2005 vrátil vyplatenú zálohu vo výške 300.000,- Sk, dňa 5.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 300.000,- Sk, dňa 26.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 180.000,- Sk, dňa 26.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 240.000,- Sk, dňa 14.6.2005 žalobca vrátil zálohu vo výške 600.000,- Sk, dňa 28.6.2005 vrátil zálohu vo výške 117.250,- Sk, dňa 20.6.2005 vrátil zálohu vo výške 300.000,- Sk, dňa 17.6.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 80.000,- Sk, dňa 20.6.2005 vrátil zálohu 80.000,- Sk, dňa 17.6.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 100.000,- Sk, dňa 20.6.2005 vrátil zálohu vo výške 100.000,- Sk, dňa 20.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 281.829,- Sk, dňa 20.5.2005 zálohu vo výške 281.829,- Sk uhradil B. W., dňa 23.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 210.379,- Sk, dňa 24.5.2005 zálohu vo výške 210.379,- Sk uhradil B. W., dňa 24.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 162.982,- Sk, dňa 24.5.2005 zálohu vo výške 162.982,- Sk vložil na účet F. W. P.B., dňa 11.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 310.000,- Sk, dňa 22.6.2005 žalobca vrátil zálohu vo výške 300.000,- Sk, dňa 20.6.2005 vrátil zálohu vo výške 300.000,- Sk, dňa 16.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 300.000,- Sk, dňa 23.6.2005 vrátil zálohu vo výške 300.000,- Sk, dňa 18.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 200.000,- Sk, dňa 22.6.2005 žalobca vrátil zálohu vo výške 200.000,- Sk, dňa 12.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 175.000,- Sk, dňa 12.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 400.000,- Sk, dňa 11.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 190.000,- Sk, dňa 16.5.2005 bola žalobcovi vyplatená záloha vo výške 180.000,- Sk, dňa 23.5.2005 vo výške 235.000,- Sk, dňa 19.8.2005 žalobca vrátil na účet žalovaného sumu 1.040.920,- Sk, dňa 20.6.2005 vrátil žalovanému zálohu vo výške 300.000,- Sk, dňa 24.6.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 392.500,- Sk, dňa 15.8.2005 vrátil zálohu vo výške 212.788,- Sk, dňa 20.6.2005 vo výške 300.000,- Sk, dňa 24.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 131.431,- Sk, dňa 24.5.2005 bola žalobcovi vyplatená záloha vo výške 120.491,- Sk, dňa 24.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 116.886,- Sk, dňa 24.5.2005 žalobca zaplatil sumu 116.886,- Sk na účet spoločnosti F. W. P.B., dňa 24.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 70.308,- Sk, dňa 24.5.2005 žalobca zaplatil sumu 70.308,- Sk na účet spoločnosti F. W. P.B., dňa 24.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 42.959,- Sk, dňa 24.5.2005 žalobca sumu 42.959,- Sk uhradil Spoločnosti BO. W. W., dňa 24.5.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 25.522,- Sk, dňa 24.5.2005 žalobca sumu 25.522,- Sk uhradil na účet spoločnosti A. W. W., dňa 22.8.2005 žalobcovi bola vyplatená záloha vo výške 1.371.160,- Sk, dňa 22.8.2005 zálohu vo výške 1.571.160,- Sk vrátil žalovanému.

22. V prehľade zaplatených a vrátených záloh spracovaných žalovaným bolo konštatované, že celkovo žalobca dlhuje do pokladne žalovaného sumu 636.542,- Sk.

23. Z kópie výdavkového pokladničného dokladu OSBD W. z 22.8.2005 je zrejmé, že od žalobcu do pokladne bola prijatá suma 1.371.160,- Sk s uvedeným účelom „mzdy - vrátenie zálohy“.

24. Z kópie príjmového pokladničného dokladu OSBD W. z 22.8.2005 je zrejmé, že žalobcovi z pokladne bola vyplatená suma 1.371.160,- Sk s uvedeným účelom „zmluvné pokuty“.

25. Žalobca na pojednávaní popieral podpis na predmetných pokladničných dokladoch. Originály pokladničných dokladov nepredložili ani žalobca, ani žalovaný.

26. Z daňového priznania žalobcu za r. 2005 súd zistil úhrn príjmov žalobcu 2.585.919,- Sk.

27. Aplikujúc ustanovenia § 252 písm. g/ ods. 1, § 79 ods. 1, § 1 ods. 4, § 17 ods. 3 a čl. 2 všetko Zákonníka práce v spojení s § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie uviedol, že je nesporné, že so žalobcom bol zo strany žalovaného neplatne skončený pracovný pomer okamžitým skončením pracovného pomeru zo strany žalovaného ako zamestnávateľa dňa 31.8.2005 a dňa 16.12.2005. O neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru z 31.8.2005 a z 16.12.2005 rozhodol tunajší súd v konaniach sp. zn. 17C/205/2005, 13C/37/2006. Pracovný pomer podľa pracovnej zmluvy mal žalobca dojednaný na dobu určitú do 30.4.2007. V konaní žalovaný uplatnil ako obranu nie ako vzájomný návrh do výšky uplatneného nároku žalobcu na náhradu mzdy sumu vyplatenú zo strany žalovaného žalobcovi dňa 22.8.2005 vo výške 1.371.160,- Sk - 45.514,- eur, titulom zmluvnej pokuty v zmysle čl. I bod 6 pracovnej zmluvy, ktorej výška bola zmenená dohodou uzavretou medzi žalobcom a žalovaným z 30.4.2005.

28. Na začiatku konania žalobca priznal vyplatenie zmluvnej pokuty 1.371.160,- Sk v súlade s pracovnou zmluvou dňa 22.8.2005. V priebehu konania vyplatenie zmluvnej pokuty popieral. Vykonaným dokazovaním súd dospel k jednoznačnému záveru, že žalobcovi titulom zmluvnej pokuty bola dňa 22.8.2005 suma 1.371.160,- Sk vyplatená. Súd poukazujúc na rozporné tvrdenie žalobcu, právneho zástupcu žalobcu v priebehu konania, ktorí: právny zástupca žalobcu na pojednávaní 10.5.2011 potvrdil vyplatenie sumy 1.371.160,- Sk ako zmluvnej pokuty žalobcovi. Dňa 24.1.2012 právny zástupca opätovne uviedol, že suma 1.371.160,- Sk uplatnená žalobcom 22.8.2005 predstavuje zmluvnú pokutu. Žalobca v konaní sp. zn. 17C 205/2005 na pojednávaní 9.12.2009 potvrdil vyplatenie predmetnej sumy ako zmluvnej pokuty 22.8.2005. Až po zrušení rozsudku súdu 1. stupňa odvolacím súdom žalobca i právny zástupca žalobcu popierali vyplatenie zmluvnej pokuty. Súd prvej inštancie je názoru, že ak by zmluvná pokuta žalobcovi v deň 22.8.2005 vo výške 1.371.160,- Sk vyplatená nebola, uvedenú skutočnosť by tvrdili v priebehu celého konania. Nejde o zanedbateľnú výšku sumy, ktorej vyplatenie by si žalobca nemusel pamätať. Napokon aj z daňového priznania žalobcu za r. 2005 vyplýva, že nad rámec mzdy dohodnutej v pracovnej zmluve 44.800,- Sk mesačne, čo predstavuje 537.600,- Sk ročne, musela byť žalobcovi vyplatená ďalšia suma, keď príjem z daňového priznania vyplývajúci je 2.585.919,- Sk. Suma 1.371.160,- Sk bola zahrnutá v daňovom priznaní. Súd prvej inštancie vôbec neuveril tvrdeniu žalobcu, že sumu príjmu za r. 2005 do daňového priznania z dôvodu opatrnosti uviedol vo vyššej výške obávajúc sa kontroly daňového úradu. Predsa do daňového priznania žiadna osoba, či už fyzická osoba resp. právnická osoba logicky nebude uvádzať príjem nepomerne vyšší, aký v skutočnosti mala. I keď súd nemal k dispozícii originály pokladničných dokladov z 22.8.2005, neuveril tvrdeniu žalobcu, že na dokladoch nie sú jeho podpisy, keď uvedené žiadnym spôsobom nepreukázal. Naopak i svedkyňa J. V. Š. potvrdila výber sumy 1.371.160,- Sk z pokladne OSBD W. vzhľadom na zistený stav pokladne. Potvrdila, že na pokladničných dokladoch sa stále uvádzal účel platby a teda je zrejme, že na výdavkovom pokladničnom doklade je uvedený účel - zmluvné pokuty (č.l. 251).

29. K vyplateniu zmluvnej pokuty 1.371.160,- Sk žalobcu súd prvej inštancie upustil od výsluchu navrhutej svedkyne M. Š., keď vzhľadom na pobyt svedkyne v zahraničí s poukazom na hospodárnosť konania nebolo možné zabezpečiť účasť svedkyne na pojednávaní. Vzhľadom na ostatné vykonané dôkazy k uplatneniu sumy 1.371.160,- Sk súd je názoru, že výsluch M. Š. nebol nevyhnutný. Na výsluchu svedkyne L. A. právny zástupca žalovaného netrval.

30. Súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému názoru, že ust. čl. I bod 6 pracovnej zmluvy uzavretej dňa 1.5.2004 predstavujú absolútne neplatný právny úkon. Súd k tomuto záveru dospel v konaní sp. zn. 17C/205/2005. Opätovne je potrebné uviesť, že za absolútne neplatnú časť právneho úkonu pracovnej zmluvy z 01.05.2004 súd považuje čl. I bod 6 tretia veta pracovnej zmluvy, týkajúci sa dohodnutej zmluvnej pokuty vo výške 3 % zo základnej mzdy za každý deň omeškania zamestnávateľa. Zákoník práce účinný k 1.5.2004 zakotvoval zmluvné zabezpečovacie prostriedky: dohodu o zrážkach zo mzdy, ručenie, zriadenie záložného práva. Ide o kogentné vymedzenie zmluvných zabezpečovacích prostriedkov v pracovnom práve. Neprichádza do úvahy kumulácia zabezpečovacích právnych prostriedkov ani subsidiárna pôsobnosť Občianskeho zákonníka v oblasti zabezpečovacích prostriedkov. Zákoník práce má kogentnú povahu a v prípade, že Zákoník práce pozná iba tri druhy zabezpečovacích prostriedkov, nemožno okruh zabezpečovacích prostriedkov rozšíriť aplikujúc § 1 ods. 2 Zákoníka práce. V pracovnoprávných vzťahoch nemožno dohodnúť zabezpečovací prostriedok zmluvnú pokutu preto je právny úkon v časti týkajúcej sa zabezpečovacieho prostriedku absolútne neplatným právnym úkonom. Navyše v zmysle čl. 2 Zákoníka práce účinného k 1.5.2004, výkon práv a povinností vyplývajúci z pracovnoprávných vzťahov, musí byť v súlade s dobrými mravmi, nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov. Dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 3 % za každý deň omeškania, čo predstavuje 1.095 % ročne, je absolútne neprimeraná, šikanujúca v rozpore so zásadami morálky a dobrými mravmi. Navyše zmluvná pokuta bola dojednaná zo strany zamestnávateľa, ktorý z akýchkoľvek dôvodov nepoukáže zmluvne dohodnutú mzdu zamestnancovi. Týmto ustanovením bol zamestnanec za úkon zamestnávateľa neprimerane zvýhodnený a zamestnávateľ diskriminovaný. Inštitút zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, že ho nemožno dohodnúť v pracovnom práve, by takouto dohodou bol zneužitý na šikanovanie jednej zmluvnej strany. Aplikujúc § 1 ods. 2 Zákoníka práce účinného k 1.5.2004 a § 39 Občianskeho zákonníka, ust. č. 1, bod 6 tretia veta pracovnej zmluvy je absolútne neplatným dojednaním v rámci pracovnej zmluvy. Na posúdení neplatnosti časti pracovnej zmluvy nič nemení dohoda strán z 30.04.2005 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, v ktorej zmluvné strany dohodli zmenu výšky

zmluvnej pokuty z 3 % za každý deň omeškania na 2 % za každý deň omeškania. I dohodnutá zmluvná pokuta 2 % denne - 730 % ročne je absolútne neprimeraná, šikanujúca, v rozpore s dobrými mravmi.

31. Pokiaľ zmluvná pokuta bola žalobcovi vyplatená z absolútne neplatného právneho úkonu žalovaný titulom bezdôvodného obohatenia v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka má právo domáhať sa voči žalobcovi vrátenia poskytnutého plnenia titulom neplatného právneho úkonu. Žalovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia neuplatnil v samostatnom konaní, ale v tomto konaní ako obranu proti uplatnenému nároku na náhradu mzdy. Pokiaľ žalobca v konaní namietal, že započítanie nárokov vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov nie je možné, je potrebné v tejto súvislosti poukázať na právny názor odvolacieho súdu, ktorý konštatoval, že podľa § 1 ods. 4 Zákonníka práce (účinného k 24.1.2012), ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa ods. 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Jednotlivé spôsoby a možnosti úpravy sporných nárokov vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov vyplývajú z § 32 a násl. prvej časti Zákonníka práce (účinného k 34.1.2012). Jedným z týchto spôsobov je dohoda o sporných nárokoch (§ 32 Zákonníka práce). Ako ďalšie spôsoby úpravy sporných nárokov, teda aj spôsoby zániku pohľadávok zamestnanca a zamestnávateľa, Zákonník práce v § 33 uvádza aj zloženie do úradnej úschovy. Z ustanovení § 32 až 35 Zákonníka práce však v žiadnom prípade nevyplýva možnosť úpravy (uspokojenia) sporných nárokov započítaním. Zákonník práce (činný k 24.1.2012) v prvej časti vôbec neupravuje spôsob zániku pracovnoprávneho nároku započítaním, pričom okruh spôsobov úpravy sporných nárokov z pracovnoprávných vzťahov je v tejto časti vyčerpávajúco vymedzený, avšak bez možnosti započítania. Nedošlo k zániku záväzku na náhradu mzdy započítaním, preto bol nárok žalobcu na náhradu mzdy v zásade dôvodný.

32. Súd prvej inštancie nároku na náhradu mzdy na obdobie od 1.1.2006 do 8.12.2006 vyhovel rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu k námietke premlčania, podľa ktorého nárok na náhradu mzdy za uvedené obdobie nie je premlčaný. Okresný súd za rozhodujúci dátum pre začiatok plynutia premlčacej doby považuje deň 3.11.2005, keď žalobca dňa 2.11.2005 podal návrh na zmenu petitu žaloby, v ktorom okrem iného žiadal náhradu mzdy vo výške priemerného mesačného zárobku od 6.9.2005. Týmto podaním žalobca najneskôr presne označil právo, ktoré uplatňuje. Nárok žalobcu na náhradu mzdy za obdobie od 1.1.2006 do 9.12.2006 sa preto vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe nepremiľchal.

33. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu i uplatnený úrok z omeškania, ktorý s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie taktiež nie je premlčaný, keď je uplatnený za obdobie od 9.2.2006 do zaplatenia, pričom za rozhodujúci okamih pre začiatok plynutia premlčacej doby súd považuje deň 3.11.2005, keď žalobca dňa 2.11.2005 podal návrh na zmenu petitu žaloby, v ktorom okrem iného žiadal náhradu mzdy vo výške priemerného mesačného zárobku od 6.9.2005. Týmto podaním žalobca najneskôr presne označil právo, ktoré uplatňuje.

34. Výška uplatneného úroku z omeškania je v súlade s citovanou právnou úpravou. Úrok z omeškania odo 9. dňa nasledujúceho mesiaca po mesiaci, za ktorých žalobca uplatnil náhradu mzdy vyplýva z čl. I. bod 6 pracovnej zmluvy žalobcu z 1.5.2004, podľa ktorej výplatný termín je vždy 8. deň mesiaca. Mzda je splatná pozadu za mesačné obdobie.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, úspešnému žalobcovi súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

36. Proti tomuto rozsudku ako celku podal žalovaný včas odvolanie, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

37. V podanom odvolaní uviedol, že splatnosťou sa právo na náhradu mzdy stáva súdom uplatniteľným právom, teda stáva sa nárokom a od tohto okamihu začína plynúť trojročná premlčacia lehota na uplatnenie tohto nároku. Zákonník práce neuplatňuje osobitne splatnosť náhrady mzdy. Podľa žalovaného je mzda splatná pozadu za mesačné obdobie (pokiaľ nie je dohodnuté inak), a to v najbližšom výplatnom termíne po uplynutí obdobia, za ktoré sa poskytuje. V tomto smere žalovaný poukázal na to, že podaním zo dňa 3.11.2005 si žalobca nemohol uplatniť nárok na náhradu mzdy za obdobie od 3.11.2005 až do 30.4.2007, nakoľko splatné v čase tohto podania boli len mzdy za

obdobie do 30.9.2005. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí 4Cdo 159/2008, Cdo 243/2008 uviedol, že náhrada mzdy je rovnako ako mzda splatná pozadu za mesačné obdobie. Premlčujú sa teda jednotlivé náhrady za ten, ktorý mesiac podľa toho ako nastala ich splatnosť. Podľa odvolateľa, ak teda súd prvej inštancie uznesením z 9.12.2009 pripustil zmenu žaloby nešlo len o upresnenie žaloby, ale o rozšírenie žalobného návrhu, preto sa týmto podaním žalobca nemohol objektívne domáhať niečoho čo nebolo splatné a návrhom zo dňa 9.12.2009 sa preto žalobca domáhal viac ako tak mohol reálne urobiť k dátumu 2.11.2005. A z uvedeného dôvodu preto podľa odvolateľa súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil námietku premlčania vznesenú žalovaným.

38. K otázke zákazu zneužitia práva a výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi žalovaný uviedol, že žiadal žalobu zamietnuť aj z dôvodu, že priznanie náhrady mzdy je v rozpore s čl. 2 Zákonníka práce s poukazom na čl. 5 CSP, najmä s dôrazom na to, že v konaní bolo preukázané, že žalobca si vyplatil zmluvnú pokutu vo výške 45.514,- eur. K tejto relevantnej námietke žalovaného sa súd prvej inštancie vyjadril stroho v tom smere, že je v zmysle § 391 ods. 2 CSP po zrušení rozhodnutia viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Tu je však potrebné podľa žalovaného uviesť, že v tomto smere odvolací súd nevyslovil žiaden právny názor. V tomto smere poukázal žalovaný na nález Ústavného SR z 24.1.2013, sp. zn. II. ÚS 99/2012, z ktorého vyplýva, že „nezaujatie žiadneho stanoviska k namietanej otázke, či uplatnenie na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo v rozpore s dobrými mravmi zakladá zjavnú neodôvodnenosť rozhodnutia“ alebo aj na obdobný nález Ústavného súdu Českej republiky z 2.4.2001, sp. zn. IV. ÚS 22/01. V rámci konania bolo podľa žalovaného pred súdom prvej inštancie preukázané, že žalobca sa vyplatením zmluvnej pokuty neprimerane zvýhodnil (čo konštatuje aj súd prvej inštancie v odseku 55). Žalovaný na poslednom pojednávaní uplatnil ako ďalší prostriedok svojej obrany zamietnutie žaloby z dôvodu, že výkon práva zo strany žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi. Za situácie, keby odvolací súd neuznal spôsoby obrany žalovaného spočívajúce v premlčaní nároku žalobcu, resp. k započítaniu zmluvnej pokuty na nárok žalobcu, bol žalovaný toho názoru, že výkon práva žalobcom je v rozpore s dobrými mravmi a k takejto realizácii práva by nemala byť poskytnutá súdna ochrana. Žalobca si vyplatil zmluvnú pokutu v celkovej výške 45.514,- eur s tým, že celkový nárok na náhradu mzdy žalobcu, ktorý presne špecifikoval 9.12.2009 predstavuje sumu 32.088,- eur bez príslušenstva. Ak z vykonaného dokazovania je zrejmé, že celková suma vyplatennej zmluvnej pokuty predstavuje sumu vyššiu ako bol nárok žalobcu na náhradu mzdy, priznanie náhrady mzdy žalobcovi nie je možné považovať za výkon práva v súlade s dobrými mravmi. V tomto smere je potrebné, aby sa pri posudzovaní tohto prípadu prihliadlo aj na základné zásady Zákonníka práce najmä čl. 2, keď výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi, nikto tieto práva a povinnosti nemôže zneužívať na škodu druhého účastníka. Vyplatenie náhrady mzdy žalobcovi za daného stavu by podľa žalovaného znamenalo zneužitie jednoduchého práva a prílišný formalizmus a popretie princípu spravodlivosti. K tejto argumentácii žalovaný poukázal napríklad na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci I.ÚS 650/2013, podľa ktorého prehnane formalistický postup totiž vedie k sofistikovanému odôvodneniu zrejmej nespravodlivosti, čo predstavuje popretie základnej úlohy sudcu v každej ním posudzovanej kauze; cez zákon hľadať spravodlivé riešenie sporu, ktoré bude všeobecne akceptované nie len v právnickej, ale aj v laickej verejnosti.

39. Ďalej žalovaný v podanom odvolaní namietal priznanie úrokov z omeškania, keď Zákonník práce neupravuje inštitút úrokov z omeškania, a preto je potrebné skúmať či je možné použiť úpravu z Občianskeho zákonníka, keď na základe subsidiárnej pôsobnosti v zmysle § 1 ods. 4 Zákonníka práce je zrejmé, že na pracovnoprávne vzťahy sa nevzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce úroky z omeškania, keďže tieto sú upravené v jeho 8. časti. Podľa súčasnej právnej úpravy, by preto podľa žalovaného nemalo do úvahy prichádzať priznanie úrokov z omeškania pre náhradu mzdy vyplývajúcu z neplatného skončenia pracovného pomeru. V tomto smere žalovaný poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR vo veci ÚS 494/2019 zo dňa 9.10.2013.

40. Ďalej žalovaný zdôraznil v podanom odvolaní, že v zmysle čl.2 CSP by súdy mali v právne a skutkovo rovnakých veciach rozhodovať rovnako, inak nemožno hovoriť o spravodlivom rozhodovaní. Na skutkovo právne rovnaký prípad je možné podľa žalovaného považovať vec, ktorá bola riešená na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7C/48/2006, kde rovnako žalobca požadoval od žalovaného zaplatenie mzdy. Citovaný rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 13Co/41/2009. V tomto prípade súd prvej inštancie aplikoval čl. 2 Zákonníka práce vo vzťahu k žalobcovi a žalobu zamietol. Ako v tomto prípade aj v citovanom prípade bolo na strane žalovaného Okresné Stavebné bytové družstvo Poprad.

41. Záverom žalovaný žiadal, aby v zmysle ustanovenia § 72 ods. 2 Zákonníka práce odvolací súd nepriznal žalobcovi náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov.

42. Na základe vyššie uvedených skutočností v rámci svojho odvolacieho návrhu žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania.

43. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázal na názor odvolacieho súdu, podľa ktorého návrh na náhradu mzdy vo výške priemerného mesačného zárobku od 1.1.2006 do 9.12.2006 vrátane zákonného úroku z omeškania premičaniu nepodlieha. Podľa žalobcu treba vychádzať zo skutkového stavu v čase vyhlásenia rozhodnutia, preto pokiaľ žalovaný uvádzal, že si žalobca nemohol uplatniť nárok na náhradu mzdy za obdobie od 3.11.2005 do 30.4.2007 z dôvodu, že nebol splatný v čase rozhodnutia už bol tento nárok v celom rozsahu splatný, a preto ho žalobca mohol požadovať na súde.

44. K otázke zákazu zneužitia práva a výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi podľa žalobcu nebolo v konaní reálne preukázané, žeby si žalobca zmluvnú pokutu vo výške 45.514,- eur ponechal. Z toho dôvodu nie je možné považovať zaplatenie náhrady mzdy zo strany žalovaného za konanie v rozpore s dobrými mravmi práve naopak, ak by došlo k rozhodnutiu súdu o tom, že by vyplatenie náhrady mzdy zo strany žalovaného bolo v rozpore s dobrými mravmi spôsobilo by to rozpor s dobrými mravmi, pretože návrh na náhradu mzdy žalobcovi bol súdom z časti priznaný.

45. K otázke priznania úrokov z omeškania je podľa žalobcu potrebné poukázať na právny názor odvolacieho súdu, ktorý konštatoval, že podľa čl. 1 ods. 4 Zákonníka práce (účinného od 24.1.2012), ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Na základe tohto právneho názoru odvolacieho súdu má teda žalobca za to, že vo veci priznania úroku z omeškania sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žalobca zároveň upriamil pozornosť odvolacieho súdu na uznesenie Ústavného súdu SR vo veci III. ÚS 460/2017.

46. Zároveň bol žalobca toho názoru, že za skutkovo a právne rovnakú vec nemôže absolútne považovať žalovaným zmieňovanú vec, a to konanie, ktoré bolo vedené Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 7C/48/2006, a to z toho dôvodu, že predmetná vec bola zamietnutá a z toho dôvodu bola žalobcovi v predmetnej veci žalovaným poskytnutá záloha mzdy, a to vo výške prevyšujúcej nárok uplatnený žalobcom. Je teda podľa žalobcu zrejmé, že sa jedná o diametrálne odlišné konania s odlišnými skutkovými okolnosťami a teda nie je možné sa dovolať spravodlivého rozhodnutia, ak ide o skutkovo odlišné konanie.

47. K otázke aplikácii § 79 ods. 2 Zákonníka práce žalobca upriamil pozornosť na znenie ustanovenia § 154 CSP, keď podľa neho žalovaný uplatnil túto námietku, ktorá je prostriedkom procesnej obrany neskoro, a to aj vzhľadom na dĺžku konania, ktoré s vedie od roku 2011, pričom žalovaný mohol túto námietku uplatniť kedykoľvek počas konania.

48. Zároveň žalobca poukázal na skutočnosť, že pozornosti žalovanému ušlo to, že súd už právoplatne rozhodol rozsudkom zo dňa 23.3.2016 o povinnosti zaplatiť žalovanému sumu predstavujúcu náhradu mzdy vo výške 9.445,26 eur, a to za obdobia od 9.12.2006 do 30.4.2007, teda za obdobie presahujúce 12 mesiacov.

49. Na základe vyššie uvedeného mal žalobca za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a preto žiadal, aby ho odvolací súd potvrdil.

50. Žalovaný vo svojej replike k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu uviedol, že tvrdenie žalobcu, že si neponechal zmluvnú pokutu nie je pravdivé, nakoľko to súdy v tomto konaní konštatovali. K otázke priznania úroku z omeškania zotrval na dôvodoch uvedených v odvolaní a k otázke rozhodnutia o skutkovo rovnakých veciach rovnako zotrval na tom, že ide o skutkovo rovnakú vec.

51. Žalovaný trval na tom, že ustanovenie § 79 ods. 2 Zákonníka práce môže odvolateľ uplatniť aj v odvolacom konaní nakoľko ustanovenie § 154 CSP sa vzťahuje na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. Podľa názoru odvolateľa žiadosť žalovaného na aplikáciu ustanovenia § 79 ods. 2

Zákonníka práce nie je možné zaradiť medzi tieto prostriedky, keďže aplikácia tohto ustanovenia nie je hmotnoprávnou námietkou v zmysle ustanovenia § 149 CSP.

52. Žalobca dupliku k replike žalovaného nepodal.

53. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods. 1 CSP, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) bez nariadenia pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods.1, § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, avšak nesprávne posúdil po právnej stránke, preto ho odvolací súd zmenil pre iný právny názor (§ 388 CSP).

54. Odvolací súd z dôvodu, že mal za to, že na vec sa vzťahuje ustanovenie všeobecného právneho predpisu, ktoré v doterajšom rozhodnutí súdom prvej inštancie o veci nebolo použité a je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, vyzval obe procesné strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu článkov 2 Zákonníka práce v spojení s § 20 ods. 1 a z toho vyplývajúcej absolútnej neplatnosti dohody o zmluvnej pokute na zabezpečenie práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov.

55. Podľa čl. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) pracovnoprávne vzťahy podľa tohto zákona môžu vzniknúť len so súhlasom fyzickej osoby a zamestnávateľa. Výkon a práva povinností vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi; nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov.

56. Podľa § 20 ods. 1 Zákonníka práce práva a povinností z pracovnoprávných vzťahov možno zabezpečiť dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením alebo zriadeným záložného práva.

57. Zákonník práce zakotvuje 3 druhy zmluvných zabezpečovacích prostriedkov, dohodu o zrážkach zo mzdy, ručenie a zriadenie záložného práva nehnuteľnosti. V nadväznosti na ustanovenie § 18, ktoré umožňuje v pracovnom práve uzatvárať zmluvy len zmluvne upravené v pracovnoprávných predpisoch sa ustanovenie § 20 ods. 1 považuje za kogentné vymedzenie druhov zmluvných zabezpečovacích prostriedkov v pracovnom práve. Nemožno použiť subsidiárnu pôsobnosť Občianskeho zákonníka. O tom svedčí aj judikatúra Ústavného súdu, ktorý vo svojom rozhodnutí publikovanom pod sp. zn. I. 27/96 uviedol, že teória aj prax vychádzajú z myšlienky, že Zákonník práce má zásadne kogentnú povahu. To okrem iného znamená, že účastníci pracovnoprávných vzťahov môžu uzatvárať len tie zmluvy, ktoré sú typovo upravené (alebo sú aspoň predvídané) pracovno-právnymi predpismi a že ich zmluvná voľnosť sa uplatní len tam, kde to občiansko-právne predpisy umožňujú. Kogentná povaha Zákonníka práce vyplýva z ust. § 18, podľa ktorého je zmluva (dohoda) dojednaná podľa príslušných ustanovení pracovnoprávných predpisov uzatvorená, len čo sa účastníci dohodli na jej obsahu. Zákonník práce teda predpokladá uzatvorenie dohôd (zmlúv) podľa príslušných ustanovení pracovnoprávných predpisov a neobsahuje také ustanovenie ako napríklad Občiansky zákonník v § 51 (nepomenované zmluvy). Práve v zásade kogentnej povahy pracovno-právných predpisov možno vykladať jednej z posledných rozdielov medzi nimi a občiansko-právnymi predpismi. V prípade ak pracovno-právne predpisy účastníkom pracovno-právných vzťahov neumožňujú odlišnú právnu úpravu vzájomných práv a povinností treba to, čo týmto predpisom nevyhovuje považovať za zakázané.

58. Z uvedeného vyplýva, že čl. 1 ods. 6 pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 1.5.2004 podľa ktorého v prípade, že zamestnávateľ z akýchkoľvek dôvodov nepoukáže zmluvne dohodnutú mzdu do peňažného ústavu na účet, na tento účel zriadený, je povinný zamestnancovi uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 3 % zo základnej mzdy za každý deň omeškania za odporujúci kogentnej povahy zabezpečovacích prostriedkov v pracovnoprávných vzťahoch, explicitne vymenovaných v § 20 ods. 1 Zákonníka práce a z uvedeného dôvodu treba považovať pracovnú zmluvu v tejto časti za absolútne neplatnú. Táto neplatnosť preto následne postihuje aj dohodu uzatvorenú v zmysle § 516 a § 588 Občianskeho zákonníka medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 30.4.2005 (čl. 102 - 103 pôvodného spisu (sp.zn. 17C/205/2005) pred vylúčením tejto veci na samostatné konanie), v časti zmluvnej pokuty vo výške 3 % a zo základnej mzdy za každý deň omeškania vyčíslené v tejto dohode na sumu vo výške 2.539.185,- Sk, ako aj následnú zmenu obsahu akcesorického záväzku článku

1 bodu 6 pracovnej zmluvy tak, že výška dojednanej zmluvnej pokuty sa mení na 2 % zo základnej mzdy za každý deň omeškania, t.j. na sumu v zmluvnej pokute vo výške 2.226.560,- Sk (73.908,25 eur).

59. V zmysle citovaného čl. 2 Zákonníka práce musí byť výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovno-právnych vzťahov v súlade s dobrými mravmi; nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovno-právneho vzťahu alebo spoluzamestnancov. Negatívnou hranicou výkonu subjektívnych práv a povinností vyplývajúcich z pracovno-právnych vzťahov je zákaz zneužívať tieto práva na škodu druhého účastníka pracovno-právneho vzťahu a teda aj na úkor zamestnávateľa. Zákonný zákaz vykonávať subjektívne práva v rozpore s dobrými mravmi má spolu so zákazom zneužitia práva spoločný právny základ, pretože je spojený s výkonom subjektívnych práv. Na rozdiel od zneužitia práva zásadu contra bonos mores možno chápať viac objektívne. V zásade sa nevyžaduje, aby konajúci si bol vedomý toho, že konal v rozpore s dobrými mravmi. V zneužití práva v porovnaní so správaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi je skôr prítomná subjektívna stránka, zavinenie, najčastejšie vo forme úmyslu. Nie každé správanie oprávneného subjektu, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi je zneužitím práva. Na druhej strane však každé zneužitie práva je vždy správaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedeného vyplýva, že zákonný príkaz vykonávať subjektívne práva i právne povinnosti má zmysel popri všeobecnom zákaze zneužitia práva. Obsah pojmu dobré mravy spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem na ich rešpektovaní. Konanie v rozpore s dobrými mravmi a zneužitie práva sú podľa ustanovení o neplatnosti právnych úkonov postihované absolútnou neplatnosťou. Platná právna úprava ktorou sa riadil aj vzťah účastníkov tohto konania upravuje okrem pozitívnej hranice výkonu práv a povinností vyplývajúcej z pracovno-právnych vzťahov aj negatívnu hranicu výkonu práv vyjadrenú zákazom zneužitia výkonu práv na škodu druhého účastníka pracovno-právneho vzťahu alebo spoluzamestnancom. Zákaz zneužitia práva súvisí s obchádzaním zákona v tom zmysle, že konkrétne prípady zneužitia práva navonok pôsobia ako obchádzanie zákona. Ak skutočnosť prezentovaná správaním účastníka pracovno-právneho vzťahu presahuje rámec možnosti určenia v pracovnej norme, nemožno hovoriť o výkone práva, ale ani o porušení zákazu zneužitia práva právnymi úkonmi, ktorými sa obchádza zákon na rozdiel od úkonov odporujúcich zákonu, sú právne úkony, ktoré síce neodporujú výslovnému zákazu zákona, ktoré však svojimi dôsledkami smerujú k výsledku, ktorý odporuje zákonu.

60. Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti odvolací súd považuje aj zmenenú zmluvnú pokutu na 2 % zo základnej mzdy za každý deň omeškania (730 % ročne) za neprimerane vysokú a odporujúcu dobrým mravom. Navyše povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu za akékoľvek porušenie zmluvy zo strany zamestnávateľa a nikdy zo strany zamestnanca je v úplnom rozpore a so zásadou rovnosti zmluvných strán z dôvodu, že je šikanujúce a jednostranne diskriminujúce. Zmluvná pokuta je klasickým inštitútom zabezpečenia záväzkov účastníkov v občianskoprávných vzťahov, pričom však je potrebné zdôrazniť, že tento inštitút nemožno dezinterpretovať a zneužívať na šikanovanie, diskrimináciu niektorej zo zmluvných strán navyše, keď už ako to už bolo odvolacím súdom uvedené, túto nemožno aplikovať na zabezpečenie pracovno-právnych záväzkov.

61. Z vykonaného dokazovania okrem iného aj z výdavkového pokladničného dokladu žalovaného vyplýva, že žalobcovi bola vyplatená zmluvná pokuta minimálne vo výške 1.371.160,- Sk (čl. 101 pôvodného spisu pred vylúčením na samostatné konanie), čo predstavuje po prepočte na euro sumu vo výške 45.514,- eur, čo sám žalobca vo svojej účastnickej výpovedi potvrdil, a to na pojednávaní konanom dňa 10.5.2011, preto jeho následné tvrdenie, že táto zmluvná pokuta mu nebola vyplatená už aj vzhľadom na značnú výšku možno podľa odvolacieho súdu považovať za zavádzajúce s tým, že možno v tomto smere prisvedčiť aj súdu prvej inštancie, že vyplatenie tejto zmluvy vyplýva aj zo samotného daňového priznania žalobcu, keď suma 1.371.160,- bola v tomto daňovom priznaní zahrnutá s tým, že následné vyjadrenie žalobcu, že túto sumu zahrnul do svojho príjmu za rok 2005 z dôvodu opatrnosti obávajúc sa kontroly daňového úradu možno považovať za absurdné už aj z dôvodu opatrnosti obávajúc sa kontroly daňového úradu možno považovať za absurdné už aj z dôvodu navýšenia základu dane, ktoré musel žalobca odvieť, preto ním uvádzané nadhodnotenie príjmu nad reálny príjem žalobcu sa vymyká akýmkoľvek zásadám logiky. Uvedenú skutočnosť výberu sumy potvrdila aj svedkyňa J.. V. Š.. Je preto potrebné prisvedčiť obrane žalovaného s tým, že kompenzačné účinky žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcu spočívajúce vo vyplatení zmluvnej pokuty nastali podľa ustanovenia § 580 Občianskeho zákonníka ku dňu stretnutia pohľadávok na mzdu žalobcu proti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaného s tým, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia presahuje nárok žalobcu na náhradu mzdy.

62. Pokiaľ v čl. 1 bode 6 pracovnej zmluvy bol dohodnutý nárok na zmluvnú pokutu takéto dojednanie je absolútne neplatným právnym úkonom a vzhľadom na to, že ustanovenie § 20 ods. 1 Zákonníka práce zakotvuje výlučne 3 druhy zmluvných zabezpečovacích prostriedkov s tým, že zabezpečenie zmluvnou pokutou neuvádza. Existenciu akejkoľvek z týchto zabezpečovacích prostriedkov žalobca počas konania nepreukázal. Preto neplatnosť pracovnej zmluvy v časti dojednania zmluvnej pokuty v prípade nezaplatenia mesačnej dohodnutej mzdy na účet žalobcu má nevyhnutne dopad aj na platnosť dohody zo dňa 30.4.2005 (čl. 102 pôvodného spisu). Predmetom tejto dohody je vyporiadanie dlžnej nevyplatennej mzdy a zmluvnej pokuty, pričom pracovná zmluva v čase dojednania zmluvnej pokuty a uvedená dohoda ohľadom jej vyplatenia je absolútne neplatným právnym úkonom, pretože svojim obsahom a účelom nielen odporuje zákonu, ale ho aj obchádza, pričom zároveň sa prieči aj dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Preto pokiaľ vyplatená zmluvná pokuta je vo vyššej výške než je uplatnený nárok žalobcu na vyplatenie mzdy je potrebné túto považovať len za obranu proti návrhu žalobcu, keď výkon tohto práva je v rozpore s dobrými mravmi a takémuto výkonu práva potom ako bola žalobcovi nepochybne vyplatená zmluvná pokuta, by nemala byť priznaná súdna ochrana na náhradu mzdy v celkovej výške 32.088,- eur, keď žalobcovi bola vyplatená titulom neplatného zmluvného dojednania zmluvná pokuta presahujúca túto výšku požadovanej náhrady mzdy, a to vo výške 45.514,- eur.

63. Odvolací súd tak ako to uviedol vyššie v zmysle ust. § 382 CSP oznámil obom stranám, že predmetnú vec bude posudzovať aj podľa ustanovenia článku 2 a § 20 ods. 1 zákona č. 311/2011 Z. z. v spojení s § 222 ods. 1, 2 zákona č. 311/2001 a § 39 Občianskeho zákonníka o výkone práva v rozpore s dobrými mravmi, o vydaní bezdôvodného obohatenia s tým, že k aplikácii vyššie uvedených ustanovení dal možnosť vyjadriť sa obom procesným stranám.

64. Žalovaný odvolaciemu súdu oznámil, že nemá žiadne námietky k aplikácií uvádzaných ustanovení Zákonníka práce a Občianskeho zákonníka.

65. Žalobca po tom, ako mu vyššie uvedená výzva bola zo strany odvolacieho súdu doručená vzniesol námietku zaujatosti zákonného sudcu so žiadosťou o vylúčenie predsedu senátu z rozhodovania v tejto veci.

66. Po predložení veci Najvyššiemu súdu tento uznesením č.k. 3 Nc1/2019 zo dňa 11.7.2019 rozhodol, že predseda senátu odvolacieho súdu nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania v tejto veci.

67. Žalobca na základe výzvy odvolacieho súdu o odlišnom právnom posúdení veci odvolacím súdom uviedol, že okresný súd rozsudkom zo dňa 13.3.2018 uviedol, že vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žalobcovi titulom zmluvnej pokuty bola dňa 22.8.2005 vyplatená suma 1.371.160,- Sk s tým, že súd prvej inštancie zároveň konštatuje, že ust. článku I. bod 6 pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 1.5.2004 predstavuje absolútne neplatný právny úkon. V tomto smere žalobca poukazuje na skutočnosť, že nárok žalobcu (zrejme mal žalobca na mysli žalovaného - poznámka odvolacieho súdu) v zmysle ust. § 222 ods. 1, 2 Zákonníka práce je nárokom premičaným. Lehota na uplatnenie si tohto nároku na súde uplynula žalovaného dňa 22.8.2008. Z toho dôvodu aj keby Krajský súd v Prešove dospel k záveru, že na daný prípad je možné aplikovať ust. § 222 Zákonníka práce, žalobca vznáša námietku premičania, keďže tento nárok si žalovaný neuplatnil na súde pred uplynutím premičacej lehoty.

68. V ďalšom žalobca poukázal na ust. § 17 ods. 3 Zákonníka práce ako aj na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 13.3.2018, ktorý uvádza, že: „najvyššie zmluvná pokuta bola dojednaná zo strany zamestnávateľa, ktorý z akýchkoľvek dôvodov nepoukáže zmluvne dohodnutú mzdu zamestnancovi. Týmto ustanovením bol zamestnanec na úkor zamestnávateľa neprímerane zvýhodnený, a zamestnávateľ diskriminovaný.“ Žalobca teda poukázal na to, že neplatnosť právneho úkonu spôsobil sám zamestnávateľ, ktorý vypracoval neplatné znenie pracovnej zmluvy a trval na jeho zapracovaní v pracovnej zmluve a takto ju predložil zamestnancovi na podpis. Rovnako v tomto smere žalobca poukázal na komentár k ustanoveniu § 17 Zákonníka práce v publikácii A., S., Zákonníka práce, 1. Vydanie: C. H. Beck 2010 na str. 132, kde sa uvádza, že: „ak zamestnanec prijal od zamestnávateľa plnenie na základe neplatného právneho úkonu, ide o bezdôvodné obohatenie, ktorý je povinný vydať len vtedy, ak neplatnosť právneho úkonu zamestnanec spôsobil sám“. Podľa žalobcu je jasne judikované, že túto neplatnosť spôsobil sám zamestnávateľ, a teda nie je možné, aby bola na ujmu zamestnancovi

ako slabšej strane v pracovnoprávnom vzťahu. V danom prípade podľa žalobcu v zmysle ust. § 17 v spojitosti s ust. § 22 Zákonníka práce, ide o také bezdôvodné obohatenie, ktoré bol povinný zamestnanec vydať. Žalobca zároveň upozornil na skutočnosť, že ak by Krajský súd v Prešove danú vec posudzoval vo vzťahu k vyššie uvedenému v zmysle článku 2. Zákonníka práce v spojení s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, neprimerane by zasiahol do zásady a princípu Zákonníka práce, ktorý poskytuje ochranu zamestnancovi ako slabšej zmluvnej strane, ako aj jeho postaveniu slabšej strany v zmysle ochrany pri neplatnosti právneho úkonu, ktorý spôsobil zamestnávateľ sám.

69. Zároveň je podľa žalobcu potrebné uviesť, že titulom bezdôvodného obohatenia bola zamestnávateľovi daná trojročná lehota, po ktorej je tento nárok na námietku premlčania uplatnený žalobcom, v rámci ktorej sa mohol domáhať vydania tohto bezdôvodného obohatenia. Žalovaný tak však neurobil, a to podľa žalobcu z dôvodu vedomostí o úprave § 17 Zákonníka práce, a preto nemôže byť poskytnutá neprimeraná ochrana žalovanému tým, že aj keď si neuplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zákonnej lehote, ako aj s prihliadnutím na to, že na tento nárok ani nebol dôvod vo vzťahu k ust. § 17 Zákonníka práce mu bude táto ochrana poskytnutá tým, že nadobudnuté bezdôvodné obohatenie žalobcom, ktoré podľa zákona nie je povinný vydať, pretože právnym titulom tohto bezdôvodného obohatenia bola neplatnosť právneho úkonu spôsobená žalovaným, bude posudzovaná naproti legitímnemu, preukázanému a súdom prvej inštancie priznanému nároku na náhradu mzdy a subsumovaním tohto stavu podľa článku 2 Zákonníka práce a ust. § 39 Občianskeho zákonníka s odvolaním sa na rozpor s dobrými mravmi.

70. Žalobca ďalej vo vzťahu k premlčaniu poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.7.2009, sp. zn. 1MCdo8/2008, a to nemožnosť priznať oprávnenému subjektu premlčané právo, ktoré by bolo možné priznať, ak by boli splnené tieto skutočnosti a/ uplynutie právnym predpisom vymedzeného času (premlčacia doba), b/ nevykonáva sa právo oprávneným subjektom v priebehu takto vymedzenej doby, c/ povinný subjekt v rámci súdneho konania o uplatňovanom práve vznesenie námietku premlčania. Aj keby krajský súd naproti sebe tieto nároky posudzoval v zmysle dobrých mravov, spôsobil by tým podľa názoru žalobcu protiprávny stav, a to tým, že by poskytol neprimeranú ochranu nároku na ktorý nebol právny nárok, a zároveň by odňal žalobcovi Zákonníkom práce danú ochranu ako zamestnancovi slabšej zmluvnej strany. Žalobca má za to, že Krajský súd v Prešove v zmysle ust. § 382 CSP je oprávnený v osobitosti prípadu posudzovať aj v zmysle článku 2 a ust. § 30 Občianskeho zákonníka, avšak výlučne so závermi, že plnenie titulom náhrady mzdy, ktorá bola súdom prvej inštancie priznaná, a ktorého názor vyplynul z dokazovania ako aj rozhodnutia o neplatnosti skončenia pracovného pomeru v konfrontácii s bezdôvodným obohatením zamestnanca, ktoré podľa zákona nie je povinný vydať na základe neplatného právneho úkonu - ktorého neplatnosť spôsobil zamestnávateľ sám, nie je dôvodom, ani nezakladá dôvod, na subsumovanie tohto právneho vzťahu pod rozpor s dobrými mravmi a ani na výkon týchto práv, resp. povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi mzdu nie je v rozpore s dobrými mravmi.

71. Žalobca bol toho názoru, že povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie by mu vznikla výlučne vtedy, ak by neplatnosť právneho úkonu spôsobil sám zamestnanec.

72. Vo vzťahu k skutkovým okolnostiam, či suma 1.371.160,- Sk bola žalobcovi vyplatená žalobca sa oprel o výpoveď svedkyne J.. V. Š. s tým, že súd prvej inštancie vo svojich rozhodnutiach rozporne uvádza, že svedok J.. V. Š. „potvrdila výber sumy 1.371.160,- Sk z pokladne OSBD W. vzhľadom na zistený stav“, a naopak na inom mieste uvádza, že „svedkyňa nevedela potvrdiť, že suma bola žalobcovi fyzicky vyplatená“. Pokiaľ súd prvej inštancie opiera svoje rozhodnutie o svedeckú výpoveď svedka, je podľa žalobcu potrebné dodať, že táto pracovala ako ekonomická námestníčka a nie ako pokladníčka, teda pracovala výlučne s pokladničnými dokladmi, ktoré jej boli predložené a nie s hotovosťou. V tejto veci žalobca počas konania tvrdil, že k reálnemu vyplateniu uvedenej sumy nemohlo dôjsť, a to z dôvodu, že takáto vysoká suma nikdy nebola ponechaná v pokladni, a teda ani nemohla byť žalobcovi odovzdaná.

73. Žalobca mal za to, že ak súd prvej inštancie sám uvedie, že svedkyňa nepracovala ako pokladníčka a že nepracovala s hotovosťou, ale skutočnosti osvedčovala len z jej predložených dôkazov, nemožno vychádzať výlučne z tejto výpovede v takej miere, že by táto osvedčovala reálne vyplatenie uvedenej sumy žalobcovi, keď navyše žalobca predložil prehlásenie Q. T. o právne významných skutočnostiach, že táto uvádza, že z pokladne žalovaného fyzicky nevyplatila žalobcovi sumu 1.371.160,- Sk a nikdy nebola prítomná pri vyplácaní sumy 1.371.160,- Sk žalobcovi z pokladne žalovaného. Pani Q. T.

vyhlásila, že počas obdobia jej pôsobenia u žalovaného na pozícii pokladníčky nikdy finančná hotovosť v pokladniciach žalovaného nepresahovala sumu 500.000,- Sk. Vzhľadom na vznesenú kompenzačnú námietku žalovaného bolo na žalovanom, aby preukázal vyplatenie uvedenej sumy. S tým, že druhú pokladňu žalovaného spravovala M. Š., ktorú podľa žalobcu súd prvej inštancie nevypočul, resp. od jej výsluchu upustil, keď žalobca na jej vypočítaní netrval, nakoľko má za to, že vysporiadaním sa s otázkou započítania Krajským súdom v Prešove v zmysle uznesenia sp. zn. 13CoPr/3/2014-374 a jeho právnym názorom, že započítanie nie je prípustné. Za týmto účelom opätovne navrhol žalobca výsluch tejto svedkyne, ktorej výpoveď podľa žalobcu dokáže jednoznačne preukázať, či reálne skutočne došlo k vyplateniu tejto sumy žalobcovi alebo nie s tým, že ak by odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a založil by svoje rozhodnutie na záver o vyplatení sumy 1.371.160,- Sk žalobcovi dňa 22.8.2005 z titulu zmluvnej pokuty, rozhodol by tak v rozpore so zásadou dvojinštančnosti, pretože by tak znemožnil žalobcovi uplatnenie práva domáhať sa riadne opravným prostriedkom preskúmania týchto skutkových tvrdení a právnych záverov prvýkrát použitých až v konečnom rozsudku odvolacieho súdu. Rovnako by tak podľa žalobcu rozhodol v rozpore so základným princípom, a to princípom právnej istoty, ktorý je zakotvený v článku 2 CSP.

74. Na základe vyššie uvedeného mal žalobca za to, že posúdenie predmetnej veci krajským súdom aj podľa ustanovenia článku 2 a § 20 ods. 1 v spojení s § 222 ods. 1, 2 zákona č. 311/2001 a § 39 Občianskeho zákonníka za situácie, že sú dôvodné pochybnosti o pravdivosti tvrdení strán sporu, ktoré neboli doposiaľ v konaní vykonaným dokazovaním odstránené, by viedlo k nesprávnym právnym záverom.

75. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobcovi bola vyplatená zmluvná pokuta vo výške 1.371.160,- Sk, o čom svedčia listinné dôkazy, ktoré žalovaný v konaní predložil. V tomto smere podľa žalovaného súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu. Ďalej mal žalovaný za to, že odvolací súd tým, že stranám doručil výzvu v zmysle ust. § 382 CSP žiadnym spôsobom procesným stranám neznemožnil, aby si uplatňovali svoje práva. Ak teda odvolací súd posúdi podľa iných právnych noriem a dáva možnosť stranám sa k tomuto vyjadriť, odvolací súd riadnym spôsobom zabezpečil stranám prístup k spravodlivému súdnemu procesu. Na záver žalovaný uviedol, že počas celého konania poukázal na skutočnosť, že nie je spravodlivé, aby po tom, čo si žalobca vyplatil zmluvnú pokutu mu bola priznaná ešte aj náhrada mzdy.

76. K vyjadreniu žalobcu, k výzve odvolacieho súdu o zmene posudzovania právnej veci odvolacím súdom, odvolací súd uvádza, že ním vznesená námietka premlčania neobstojí, keď tieto vzájomné pohľadávky, a to vyplatená zmluvná pokuta, ktorú ako už odvolací súd uviedol vyššie treba považovať len za obranu proti návrhu žalobcu na náhradu mzdy, sa stretli nasledujúcim dňom potom, ako žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie prvej požadovanej mesačnej mzdy za mesiac január 2006, ktorej splatnosť nastala dňa 9.2.2006, nakoľko suma 1.371.160,- Sk titulom zmluvnej pokuty bola žalobcovi vyplatená z pokladne žalovaného dňa 22.8.2005, t.j. skôr, ako vznikol žalobcovi nárok na náhradu mzdy. Z dôvodu, že od vyplatenia sumy žalobcovi žalovaným vo výške 1.371.160,- Sk dňa 22.8.2005 do splatnosti poslednej mesačnej nezaplatennej mzdy žalobcovi za mesiac apríl 2007 neuplynulo viac ako 3 roky, keď táto ostatná mesačná nezaplatená mzda žalobcovi mala byť podľa pracovnej zmluvy žalobcu zaplatená dňa 8.5.2007 a nasledujúcim dňom, teda 9.5.2007 sa s touto úhradou tejto poslednej mesačnej mzdy žalovaný dostal do omeškania je nepochybné, že k premlčaniu nároku žalovaného na vrátenie absolútne neplatnej a zaplatennej zmluvnej pokuty nedošlo pri aplikácii trojročnej všeobecnej premlčacej lehoty podľa Občianskeho zákonníka.

77. Pokiaľ žalobca argumentoval zvýšenú ochranu zamestnanca v prípade neplatnosti právneho úkonu, tak treba zdôrazniť, že žalobca bol u žalovaného v postavení riaditeľa správy, to znamená vrcholového manažéra, ktorý mal v tom čase najväčšie oprávnenia pokiaľ sa týka riadenia prevádzky žalovaného. Preto argumentácia ujmou, resp. jeho diskrimináciou neobstojí. Až absurdne pôsobí pre odvolací súd tvrdenie žalobcu, že zamestnávateľ, ktorého najvyšším predstaviteľom v čase podpísania pracovnej zmluvy bol žalobca, trval na zapracovaní absolútne neplatného dojednania, ktoré jednostranne znevýhodňovalo zamestnávateľa vo vzťahu k žalobcovi, keď iba zamestnávateľ bol povinný za splnenia tam daných podmienok zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu, avšak žalobca na takúto povinnosť podľa pracovnej zmluvy nikdy nemohol byť zaviazaný. V tomto smere pokiaľ žalobca ďalej vo svojom vyjadrení k zmene právnej kvalifikácie odvolacím súdom dôvodí skutočnosťou, že ako zamestnanec nie je povinný vydať toto bezdôvodné obohatenie zamestnávateľovi, nakoľko je slabšia

strana v pracovnoprávnom vzťahu odvolací súd uvádza, že žalobca nie je nič povinný vydať, keď tento nárok zanikol skôr ako sa stretol s jeho pohľadávkou, keď nastali komprznačné účinky nároku žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia a pohľadávky zo mzdy žalobcu s tým, že žalovaný si zostatok nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko suma 1.371.160,- Sk prevyšovala pohľadávku žalobcu na náhradu mzdy, neuplatňoval.

78. K následnému spochybňovaniu svedkyne J. V. Š. a záveru súdu prvej inštancie o tom, že žalobcovi bola vyplatená suma 1.371.160,- Sk, na základe dohody zo dňa 30.4.2005 po zmene výšky zmluvnej pokuty na 2 % zo základnej mzdy za každý deň omeškania, odvolací súd uvádza, že na začiatku tohto konania žalobca priznal vyplatenie zmluvnej pokuty 1.371.160,- Sk v súlade s pracovnou zmluvou, keď následne po tom, ako začalo byť reálne, že z tejto zmluvnej pokuty by mohla byť kompenzovaná jeho pohľadávka voči žalobcovi, začal toto vyplatenie zmluvnej pokuty popierať. Zároveň je potrebné dodať, že aj jeho právny zástupca, a to výslovne na pojednávaní dňa 10.5.2011, potvrdil vyplatenie tejto zmluvnej pokuty žalobcovi, a opätovne sa tak stalo na pojednávaní dňa 24.1.2012 s tým, že rovnako žalobca na pojednávaní dňa 9.12.2009 potvrdil vyplatenie zmluvnej pokuty v tejto výške dňa 22.8.2005. Až následne po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom začal žalobca túto skutočnosť popierať, keď však nijako nevedel vysvetliť prečo príjem tejto sumy zahrnul do svojho daňového priznania za rok 2005, pričom jeho obrana pôsobí absurdne, keď dôvodil, že sa obával kontroly daňového úradu a túto sumu uviedol vo svojom príjme len z opatrnosti, nakoľko formálne o tomto príjme svedčil pokladničný doklad. K tomu odvolací súd uvádza, že žalobca s takto značne navýšeného príjmu musel odviešť aj príslušnú daň, ako aj to, že priamo na pokladničnom doklade je uvedený jednoznačne ako účel platby zmluvná pokuta. Rovnako pokiaľ žalobca navrhoval vypočítať ďalšiu svedkyňu, tak je treba uviesť, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie upustil od tohto návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom tejto svedkyne. Samotná skutočnosť, že táto svedkyňa bola jednou z dvoch zamestnankýň žalovaného pracujúcich v jeho pokladni, samo o sebe neznamená, že keď nebola prítomná pri tomto vyplatení, tak k vyplateniu sumy zmluvnej pokuty žalobcovi nedošlo. Naviac z pokladničného dokladu nevyplýva, že túto sumu za žalovaného vyplatila žalobcovi Q. T., resp. M. Š..

79. Záverom, pokiaľ žalobca dôvodí dvojinštančnosťou súdneho konania, resp. prekvapivým rozhodnutím pokiaľ by odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, je potrebné poukázať na imperatív ust. § 390 CSP, keď už odvolací súd nemôže opätovne zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie, nakoľko táto už bola zrušená a vrátená súdu prvej inštancie. Tým, že odvolací súd doručil obom stranám sporu výzvu v zmysle ust. § 382 CSP, žiadnym spôsobom procesným stranám nezneložnil, aby si uplatnili svoje práva. Naopak dal možnosť stranám sporu sa k tejto zmene právnej kvalifikácie vyjadriť a tým zabezpečil stranám prístup k spravodlivému súdному procesu.

80. Poukazujúc na uvedené preto odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu v celosti zamietol.

81. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 v spojení s § 255 a § 262 CSP, keď plne úspešnému žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania, o výške ktorých v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

82. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).